

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 27. juni 2014
Enhed: Sundhedsjura og læ-
gemiddelpolitik
Sagsbeh.: SUMSAH
Sags nr.: 1403213
Dok nr.: 1484855

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 3. juni 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 853 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. 853:

”På baggrund af besvarelsen af SUU alm. del spørgsmål 763 vil ministeren da oplyse, hvor meget af det samlede købte svagt smertestillende medicin, der er købt på recept, og hvor meget der er købt i håndkøb? Besvarelsen bedes opdelt månedsvist på samme måde som i svar på spørgsmål 763.”

Svar:

Jeg har i anledning af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Statens Serum Institut (SSI).

SSI har i den forbindelse udarbejdet tabel 1 og 2 (nedenfor).

Tabel 1 viser salget af svage smertestillende lægemidler opgjort i *definerede døgndoser* (DDD)¹, som er det mål SSI oftest opgør den solgte mængde i, da dette mål er uafhængigt af, om der er købt forskellige pakningsstørrelser i de perioder, der sammenlignes. Tabel 2 viser salget opgjort i *antal pakninger*, som er det, der blev spurgt til i spørgsmål 763.

Det fremgår af SSIs opgørelse, at andelen af den solgte mængde svage smertestillende lægemidler, der sælges på recept i forhold til i håndkøb, er steget væsentligt efter september 2013 (tabel 1). I månederne før september 2013 stod receptsalget for 34-37 procent af det solgte antal *definerede døgndoser*, dvs. lidt over 1/3 af salget. I månederne efter de store pakninger kom på recept var andelen solgt på recept 71-75 procent, dvs. knap 3/4 af salget.

Det er dog stadig - opgjort i *antal pakninger* (tabel 2) - håndkøbssalget, der står for den største andel af salget – også efter september 2013. Forskellen skyldes, at der stadig sælges mange pakninger i håndkøb. Men som følge af at det nu kun er små pakninger, der kan købes i håndkøb, fylder de ikke meget opgjort i mængde.

¹ DDD: Definerede døgndoser. Et internationalt mål der bruges til at opgøre forbruget af lægemidler. Det er fastsat som en gennemsnitlig daglig vedligeholdelsesdosis, og er ikke nødvendigvis den anbefalede dosis for alle patienter. For svage smertestillende er 1 DDD lig med 6 tabletter à 500 mg paracetamol eller acetylsalicylsyre eller 6 tabletter à 200 mg ibuprofen.

SSI har endvidere draget følgende andre konklusioner fra tabellerne²:

- Samlet set er den solgte mængde svage smertestillende midler (målt i *definerede døgn-doser, DDD*) faldet efter de store pakninger kom på recept i september 2013 (tabel 1, Total). Salget i december 2013 svarer til cirka ¾ af salget i december 2012, et fald på 24 procent.
- I september 2013 var den solgte mængde højere end normalt (tabel 1). Stigningen skyldes et øget håndkøbssalg, og er formentlig en hamstring af store pakninger i håndkøb inden disse pakninger kom på recept 30. september.
- Mængden solgt i håndkøb er faldet drastisk efter de store pakninger kom på recept (tabel 1). Salget i december 2013 svarer til cirka 1/3 af salget i december 2012. Grunden til det drastiske fald i håndkøbssalget er, at det ikke længere er muligt at købe store pakninger i håndkøb, og at befolkningen ikke køber de samme mængder fordelt på mindre pakninger.
- Både for håndkøbssalget og for totalsalget er det solgte antal pakninger dog steget (tabel 2). Det skyldes, at der generelt er købt flere pakninger efter de store pakninger kom på recept. Blot med mindre i pakningerne.
- Mængden solgt på recept er steget, både i *definerede døgn-doser* (tabel 1) og antal pakninger (tabel 2). I december 2013 blev der solgt 59 procent flere *definerede døgn-doser* på recept end i december 2012. Det vil sige, at noget af det salg, der er forsvundet fra håndkøb er blevet til receptsalg. Stigningen i mængden solgt på recept fra december 2012 til december 2013 (2,9 mio. DDD) svarer dog kun til knap halvdelen af faldet i mængden solgt i håndkøb (6,3 mio. DDD).

SSI har oplyst, at det er muligt at finde flere tal vedrørende forbruget før og efter receptpligten på de store pakninger i en separat analyse på www.ssi.dk senere på måneden. Instituttet har bemærket, at spørgsmål 763 gik på salget af de store pakninger, mens spørgsmål 853 omhandler *det samlede købte svage smertestillende medicin*. Derfor er totalen i nedenstående tabeller ikke identisk med tallene i spørgsmål 763. Hvis salget af de store pakninger fra spørgsmål 763 blev delt ud på recept- og håndkøbssalg, ville der i sagens natur kun være receptsalg i perioden efter 30. september 2013. Seruminstituttet har desuden oplyst, at lægemidlerne, som er omfattet, er lægemiddelgruppen "svage smertestillende lægemidler", som består af de smertestillende lægemidler, hvor der *både* findes små pakninger tilladt i håndkøb, og hvor større pakninger blev receptpligtige i september 2013. Lægemidler med følgende

² Det er normalt, at der ikke sælges lige meget medicin i de forskellige måneder pga. sæsonvariation og et forskelligt antal hverdage. Det anbefales derfor, at man sammenligner forbruget i en given måned med samme måned året før. December er valgt til sammenligning, da det er den seneste måned vi har data for hele salget, inkl. salg fra butikker. Pga. hamstring i september 2013, er salget i oktober (og evt. november) formentlig lidt lavere end, hvis der ikke var hamstret i september.

indholdsstoffer er omfattet (med enkelte undtagelser, se noter): Paracetamol³, Acetylsalicylsyre⁴ 500 mg, Ibuprofen⁵ 200 mg og Phenazon⁶.

Tabel 1: Solgt mængde i 'definerede døgndoser' (DDD) af svage smertestillende lægemidler - fordelt på receptsalg og håndkøbssalg. Procenttalene angiver andelen ud af totalsalget.

1000 DDD ¹		Receptsalg		Håndkøbssalg				Total ⁷
År	Måned			Apotek	Butik	Total håndkøb		
2012	01	5.037	37%	8.234	347	8.581	63%	13.707
	02	4.737	36%	7.835	359	8.194	63%	13.008
	03	5.280	37%	8.561	397	8.958	63%	14.320
	04	4.656	36%	7.937	389	8.326	64%	13.053
	05	5.131	37%	8.382	397	8.779	63%	13.992
	06	5.187	36%	8.604	404	9.008	63%	14.276
	07	4.695	35%	8.263	383	8.646	65%	13.405
	08	5.157	37%	8.232	389	8.621	62%	13.858
	09	4.693	36%	7.695	457	8.152	63%	12.919
	10	5.214	37%	8.266	455	8.721	62%	14.031
	11	5.114	37%	8.204	378	8.581	62%	13.778
	12	4.877	34%	8.960	519	9.479	66%	14.435
2013	01	5.296	35%	9.308	437	9.745	64%	15.143
	02	4.653	34%	8.345	462	8.807	65%	13.549
	03	4.866	34%	8.743	536	9.279	65%	14.224
	04	4.986	36%	8.401	472	8.874	64%	13.943
	05	5.332	37%	8.608	500	9.108	63%	14.526
	06	4.897	36%	8.041	497	8.538	63%	13.517
	07	4.923	35%	8.595	458	9.053	64%	14.047
	08	5.006	35%	8.807	422	9.229	64%	14.323
	09	4.886	29%	11.491	405	11.897	70%	16.935
	10	7.302	75%	1.809	570	2.379	24%	9.746
	11	7.601	73%	1.991	682	2.672	26%	10.348
	12	7.733	71%	2.361	799	3.160	29%	10.957
2014	01	8.484		2.329	n/a	n/a		n/a

³ ATC-koder: N02BE01 og N02BE51 (kombination m. koffein). Undtagen paracetamol til infusion, som bruges direkte i blodbanen og primært anvendes på sygehusene.

⁴ ATC-koder: N02BA01 og N02BA51 (kombinationer m. andet, fx koffein eller kodein). Der findes også lægemidler med acetylsalicylsyre i lavere styrker. Disse er placeret i ATC-kode B01AC06, og er ikke inkluderet her, da de primært bruges som blodfortyndende lægemidler.

⁵ ATC-kode: M01AE01. Undtagen de højere styrker af ibuprofen (400, 600 og 800 mg, samt 20 mg/ml (oral opløsning)), da de ikke har været i håndkøb og nogle af styrkerne er væsentligt stærkere end dem, der kan fås i håndkøb.

⁶ ATC-kode: N02BB51 (kombinationer m. andet, fx koffein og salicylamid).

ATC-kode: Internationale kode, der anvendes til at klassificere lægemidler

⁷ Totalen er en anelse højere end summen af receptsalget og håndkøbssalg. Det skyldes, at der også kan forekomme forskellige leverancer i primærsektoren. Disse udgør mindre end 1 procent af totalen og er ikke vist særskilt i tabellen.

	02	7.532		2.286	n/a	n/a		n/a
	03	8.176		2.461	n/a	n/a		n/a
	04	8.365		2.500	n/a	n/a		n/a

Note:

Apotek: Salg fra apoteker i primærsektoren. *Butik:* Salg fra butikker med tilladelse til at sælge udvalgt håndkøbsmedicin uden for apotek. *n/a:* For 2014 har vi endnu ikke tal for salget uden for apotek (LIB), og derfor heller ikke det totale salg. *Den blå linje* mellem september og oktober 2013 markerer det tidspunkt, hvor de store pakninger blev receptpligtige.

Tabel 2: Solgte antal pakninger af svage smertestillende lægemidler - fordelt på receptsalg, håndkøbssalg og andet

1000 pakninger		Receptsalg		Håndkøbssalg				Total 7
År	Måned			Apotek	Butik	Total håndkøb		
2012	01	143	17%	536	177	713	83%	860
	02	136	16%	530	182	712	84%	853
	03	152	16%	569	201	771	83%	927
	04	133	16%	520	195	715	84%	854
	05	149	17%	548	198	746	83%	899
	06	155	17%	552	201	753	83%	913
	07	139	16%	544	193	737	84%	879
	08	152	17%	533	192	725	82%	881
	09	140	16%	520	224	744	84%	888
	10	158	17%	545	216	760	82%	923
	11	153	18%	523	182	705	82%	863
	12	146	15%	595	258	853	85%	1.003
2013	01	159	16%	632	220	852	84%	1.016
	02	140	15%	566	224	790	84%	935
	03	149	15%	573	244	817	84%	970
	04	153	17%	523	210	732	82%	890
	05	158	17%	532	220	752	82%	915
	06	145	17%	494	220	713	83%	862
	07	146	16%	540	203	744	83%	893
	08	148	17%	509	192	701	82%	853
	09	145	15%	617	200	817	84%	969
	10	226	20%	594	289	883	79%	1.114
	11	241	19%	656	345	1.001	80%	1.250
	12	246	17%	776	407	1.183	82%	1.434
2014	01	270		764	n/a	n/a		n/a
	02	241		756	n/a	n/a		n/a
	03	261		808	n/a	n/a		n/a
	04	266		816	n/a	n/a		n/a

Note: *Apotek:* Salg fra apoteker i primærsektoren. *Butik:* Salg fra butikker med tilladelse til at sælge udvalgt håndkøbsmedicin uden for apotek. *n/a:* For 2014 har SSI endnu ikke tal for salget uden for apotek (LIB), og derfor heller ikke det

totale salg. *Den blå linje* mellem september og oktober 2013 markerer det tidspunkt, hvor de store pakninger blev receptpligtige. Ovenstående peger i retning af, at indførslen af receptpligt på store pakninger af svage smertestillende lægemidler fra den 30. september 2013 har medført, at befolkningen samlet set køber *mindre* mængder svage smertestillende lægemidler. Jeg henviser i den forbindelse endvidere til min besvarelse af spm. 854 fra SUU vedr. omkostningerne i forbindelse med indførslen af receptpligt på store pakninger af svage smertestillende lægemidler.

Med venlig hilsen

Nick Hækkerup / Sanne Have